

На основу члана 16. и 17. Закона о заштити узбуњивача ("Службени гласник РС", број 128/2014), одредаба Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодаваца који има више од десет запослених ("Службени гласник РС", број 49/2015) и члана 57. Статута Јавног предузећа „Завод за уцбенике“, Београд 01 бр. 871 од 11.02.2014. године, Директор дана 30.11.2015. године доноси

ПРАВИЛНИК
о поступку унутрашњег узбуњивања
у Јавном предузећу „Завод за уцбенике“, Београд

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о поступку унутрашњег узбуњивања (у даљем тексту: Правилник) уређује се унутрашње узбуњивање, начин одређивања овлашћеног лица за пријем информације, вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, права узбуњивача, као и друга питања од значаја за унутрашње узбуњивање у Јавном предузећу „Завод за уцбенике“, Београд (у даљем тексту: Завод).

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1. „унутрашње узбуњивање“ је откривање информације Заводу о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера;
2. „узбуњивач“ је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем и посредним учествовањем у пословним активностима Завода;
3. „радно ангажовање“ је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад у Заводу;
4. „штетна радња“ је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Члан 3.

Завод је дужан да у оквиру својих овлашћења предузме мере ради отклањања неправилности утврђених на основу информације у вези са унутрашњим узбуњивањем (у даљем тексту: информација), да заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последице штетне радње.

Члан 4.

Завод је дужан да пружи заштиту узбуњивачу који достави информацију у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, а може да буде и анонимна.

Завод је дужан да, у оквиру својих овлашћења, поступа по анонимним обавештењима у вези са информацијом и не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 5.

Завод је дужан да свим радно ангажованим лицима достави писмено обавештење о правима из Закона о заштити узбуњивача ("Сл. гласник РС", бр. 128/14).

Директор Завода посебном одлуком именује лице које је овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем (у даљем тексту: овлашћено лице).

Члан 6.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

1. достави информацију за коју је знало да није истинита;
2. поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање – тражи противправну корист.

II ПОСТУПАК

1. Покретање поступка

Члан 7.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације овлашћеном лицу.

Достављање информације врши се у писаној форми или усмено.

Овлашћено лице је дужно да поступи по информацији без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

Приликом достављања информације узбуњивач је дужан да наведе што више релевантних података на основу којих се може испитати тачност информације и да приложи све доказе које поседује у вези са информацијом.

2. Достављање информације у писаној форми

Члан 8.

Достављање информације овлашћеном лицу у писаној форми може се извршити:

1. непосредном предајом писмена у вези са унутрашњим узбуњивањем;
2. обичном или препорученом поштиљком;
3. електронском поштом на e-mail адресу овлашћеног лица, у складу са законом.

Уколико се информација врши непосредно предајом писмена или усмено, овлашћено лице је дужно да о информацији сачини потврду о пријему информације и то приликом пријема писмена, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Уколико се достављање писмена о информацији врши обичном или препорученом поштиљком, односно електронском поштом, овлашћено лице издаје потврду о пријему информације. У том случају се као датум пријема код препоручене поштиљке наводи датум предаје поштиљке пошти, а код обичне поштиљке датум пријема поштиљке у Заводу.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења Заводу сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште у складу са законом.

Пошиљке на којима је назначено да се упућују овлашћеном лицу или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији може да отвори само овлашћено лице.

3. Потврда о пријему информације у писаној форми

Члан 9.

Потврда о пријему информације у писаној форми садржи:

1. кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
2. време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
3. број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању;
4. податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
5. податке о Заводу;
6. печат и потпис овлашћеног лица.

Потврда о пријему информације може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

4. Усмено достављање информације

Члан 10.

Усмено достављање информације врши се усмено на записник код овлашћеног лица.

Записник из става 1. овог члана садржи:

1. податке о Заводу и лицу које саставља записник;
2. време и место састављања;
3. податке о присутним лицима;
4. опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
5. примедбе узбуњивача на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих приговора на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином.
6. потпис лица које је дало изјаву и овлашћеног лица.

Овлашћено лице је дужно да пре давања изјаве о информацијама у вези са унутрашњим узбуњивањем обавести узбуњивача да не мора да открива свој идентитет, односно да не мора да потпише записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем.

5. Поступање по информацији

Члан 11.

У току поступка овлашћено лице предузима одговарајуће радње, а све у циљу прикупљања података ради провере тачности информације.

Овлашћено лице, по потреби, може узимати и изјаве од других лица у вези са информацијом, о чему саставља записник.

Записник из става 2. овог члана садржи:

1. податке о Заводу и лицу које саставља записник;

2. време и место састављања;
3. податке о присутним лицима;
4. опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
5. примедбе присутних лица на садржај записника или изјаву да немају никаквих приговора на записник, односно коментар на записник лица која су дала изјаву;
6. потпис лица која су дала изјаве и овлашћеног лица.

Члан 12.

Овлашћено лице је дужно да, на захтев узбуњивача, пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и присуствује радњама у поступку.

Овлашћено лице је дужно да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

6. Извештај о предузетим радњама

Члан 13.

По окончању поступка овлашћено лице саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији, утврђеном чињеничном стању, предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Овлашћено лице је дужно да извештај из става 1. достави директору Завода и узбуњивачу, о коме се узбуњивач може изјаснити.

Извештај о предузетим радњама треба да садржи најмање:

1. време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
2. кратак опис предметне информације која има карактер унутрашњег узбуњивања;
3. радње које су предузете у циљу провере информације;
4. податке о томе која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације, уз навођење датума и начина њиховог обавештавања;
5. податке о томе шта је утврђено у поступку о информацији, уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње, као и њихов опис, те да ли су такве радње изазвале штетне последице;
6. предлог за предузимање одговарајуће мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем;
7. потпис овлашћеног лица.

7. Предузимање мера ради отклањања неправилности

Члан 14.

На основу сачињеног извештаја из члана 12. овог правилника овлашћено лице у року од 10 дана од дана достављања извештаја предлаже доношење Програма мера у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Програм мера за отклањање неправилности и последица по конкретном покренутом унутрашњем узбуњивању садржи:

1. детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи, а које су предмет конкретног унутрашњег узбуњивања;

2. конкретне радње које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем, као и рокове за њихово извршење, уз навођење ко ће их предузети, у којим роковима и какви се ефекти тих мера очекују у односу на покренуто унутрашње узбуњивање;
3. рок у коме ће се објавити коначна информација о предузетим мерама и њиховом ефекту у вези са конкретним покренутим поступком унутрашњег узбуњивања. Завод може да у оквиру својих овлашћења предузме одговарајуће мере по том програму.

8. Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 15.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

III ПРАВО НА ЗАШТИТУ УЗБУЊИВАЧА

1. Заштита узбуњивача

Члан 16.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом ако:

1. изврши унутрашње узбуњивање у Заводу на начин прописан законом и овим правилником;
2. открије информацију у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од 10 година од дана извршења те радње;
3. би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

2. Заштита повезаних и других лица

Члан 17.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Право на заштиту, као узбуњивач, има лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња, ако је лице које је предузело штетну радњу погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице.

Запослено, односно лице радно ангажовано по другом основу, које је у вршењу службене дужности доставило информацију, има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због достављања информације.

Лице које тражи податке у вези са информацијом има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

3. Заштита података о личности узбуњивача

Члан 18.

Овлашћено лице дужно је да, штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређују заштиту података о личности.

Сагласност узбуњивача из става 1. овог члана даје се у писаној форми.

Свако лице које у поступку унутрашњег узбуњивања сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Члан 19.

Овлашћено лице дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, овлашћено лице за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Ови подаци не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

4. Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај

Члан 20.

У поступку узбуњивања Завод не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

1. запошљавање;
2. стицање својства приправника или волонтера;
3. рад ван радног времена, образовање, оспособљавање или стручно усавршавање, напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
4. дисциплинске мере и казне;
5. услове рада;
6. престанак радног односа;
7. плате и друге накнаде из радног односа;
8. исплата награда и отпремнина;
9. распоред послова или премештај на друге послове;
10. непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
11. упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности и слично.

Одредбе општег акта којим се узбуњивачу ускраћује или повређује право, односно којима се ова лица стављају у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, ништавне су.

5. Накнада штете због узбуњивања и судска заштита

Члан 21.

У случају наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

Члан 22.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту која се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

IV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.

Овај правилник објавити на огласној табли Завода, као и на интернет страници Завода.

Члан 24.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Завода.

ДИРЕКТОР

Драгољуб Којчић

Овај правилник објављен је
на огласној табли Завода
дана 03. 12. 2015 године